

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ και ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και
Εναλλακτικών Καυσίμων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας: 115 26 Αθήνα
Πληροφορίες: Β. Βλαγκούλης
Τηλ: 213 1513 461
E-mail: v.vlagkoulis@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αρ. 6414/13.05.2020 Ερώτηση του βουλευτή Γ. Λογιάδη

ΣΧΕΤ.: η υπ' αριθ. 6414/13.05.2020 (ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/44685/1860/13.05.2020) Ερώτηση

Σε απάντηση της ερώτησης του θέματος που κατατέθηκε στη Βουλή, και όσον αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της υπηρεσίας μας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Η αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού ΑΠΕ αποτελεί εθνικό ενεργειακό στόχο, καθώς συμβάλλει τόσο στη διαφοροποίηση του εθνικού ενεργειακού μίγματος όσο και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Σύμφωνα με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ, για την Ελλάδα ο στόχος της διείσδυσης των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 έχει τεθεί στο 18%, ενώ με τον ν. 3851/2010 ορίστηκε στο 20%. Από τα στοιχεία της 5ης Έκθεσης Προόδου του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΑΠΕ (NREAP) προκύπτει ότι το 2018 το μερίδιο των ΑΠΕ διαμορφώθηκε στο 18,05% της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας, ενώ το μερίδιο των ΑΠΕ επί της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκε στο 25,99%.

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης από ανανεώσιμες πηγές, τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, δεσμεύονται ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 32% για το 2030, στόχος που για τα ελληνικά δεδομένα έχει συμπεριληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο δημοσιεύθηκε προσφάτως σε ΦΕΚ (Β' 4893/31.12.2019). Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση αναθεώρησε το στόχο για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας μέχρι το έτος 2030 από το 31% που είχε δηλωθεί στο αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ σε τουλάχιστον 35% μέχρι το έτος 2030, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι το μερίδιο των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας βρίσκεται περίπου στο 16,95% για το έτος 2017 σύμφωνα με τα τελευταία επίσημα στατιστικά στοιχεία και με εκτίμηση μεριδίου μέχρι σήμερα περίπου 18%.

Βάσει των ανωτέρω στόχων, για την επίτευξη, με το βέλτιστο οικονομικά τρόπο, των ενεργειακών στόχων του 2030 εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να εγκατασταθούν μέχρι το 2030, επιπλέον των λειτουργούντων σταθμών, περίπου 9.000 MW νέων έργων ΑΠΕ. Σε επίπεδο τεχνολογίας αυτό εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί από νέους αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς (περίπου 8.100 MW), ενώ λιγότερο από το 10% της προβλεπόμενης νέας εγκατεστημένης ισχύος θα αφορά έργα των υπολοίπων τεχνολογιών ΑΠΕ (βλέπε Πίνακας 9: Εξέλιξη εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή, σελ. 55514 ΦΕΚ Β' 4983/2019). Στο πλαίσιο αυτό, με την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/11163/409/31.01.2020 (ΦΕΚ Β' 368/2020) απόφαση καθορίστηκε η δημοπρατούμενη ισχύς και ο ελάχιστος αριθμός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για το 2020 ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με τον ΕΣΕΚ, δημοσιεύτηκε προσφάτως ο ν.4685/2020 «*Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 92/07.05.2020). Ο νόμος εισάγει ένα διαφανές αποτελεσματικό και απλοποιημένο πλαίσιο, που εκσυγχρονίζει και επιταχύνει την πρώτη φάση αδειοδότησης έργων Α.Π.Ε., την άδεια παραγωγής, αντικαθιστώντας την με την Βεβαίωση Παραγωγού η οποία προκύπτει σε μεγάλο βαθμό μέσα από την αυτοματοποιημένη διαδικασία του νέου Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΗΜΠΗΕ ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ). Στόχος της αντικατάστασης, είναι η δραστική μείωση του χρόνου, με στόχο να ευθυγραμμιστεί η Ελλάδα με την ευρωπαϊκή οδηγία που επιτάσσει ολοκλήρωση της αδειοδότησης των ΑΠΕ σε διάστημα δύο ετών για την πλειονότητα των έργων και τριών ετών σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η απελευθέρωση δεσμευμένων εκτάσεων που δεν αξιοποιούνται και η αξιολόγηση εκκρεμών αιτήσεων, με σεβασμό στους περιορισμούς χωροθέτησης και στα θέματα τα οποία άπτονται στους τομείς της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας υγείας. Η παρέμβαση αυτή συνοδεύει και λειτουργεί παράλληλα με την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (η οποία ρυθμίζεται στον ίδιο νόμο). Σε δεύτερο χρόνο θα απλοποιηθούν τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας, μέχρι και το τελευταίο που είναι οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε., τίθενται συγκεκριμένα κριτήρια και λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές παράμετροι για την εγκατάστασή τους, μεταξύ των οποίων περιβαλλοντικές και χωροταξικές. Ειδικότερα, το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΠΕ) που ισχύει από το 2008 (Αρ. Απ. 49828/2464/12.11.2008, ΦΕΚ Β' 2464/3.12.2008) δίνει κατευθύνσεις για τη ρύθμιση των ζητημάτων χωροθέτησης και εγκατάστασης έργων ΑΠΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Συγκεκριμένα, το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο προβλέπει κριτήρια χωροθέτησης σταθμών, ελάχιστες αποστάσεις εγκατάστασης από περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και στοιχείων πολιτιστικής

κληρονομιάς, ενώ προσδιορίζονται ρητά περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας για ορισμένες κατηγορίες σταθμών.

Ειδικότερα όσον αφορά στα αιολικά πάρκα, στο ισχύον ΕΠΧΣΑΠΕ γίνεται ειδική μνεία στη φέρουσα ικανότητα των Ο.Τ.Α., δηλαδή στο μέγιστο αριθμό τυπικών ανεμογεννητριών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε μια ενότητα χώρου, δημιουργώντας έτσι δικλείδες ασφαλείας για τις μικρότερες δυνατές επιπτώσεις από την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στο χώρο, στο τοπίο και στο περιβάλλον.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΕΠΧΣΑΠΕ,

«1. Για τη χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων ο εθνικός χώρος, με βάση το εν δυνάμει εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό του και τα ιδιαίτερα χωροταξικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του, διακρίνεται στις ακόλουθες μείζονες κατηγορίες:

α. Στην ηπειρωτική χώρα, συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας.

β. Στην Αττική, που αποτελεί ειδικότερη κατηγορία της ηπειρωτικής χώρας λόγω του μητροπολιτικού χαρακτήρα της.

γ. Στα κατοικημένα νησιά του Ιονίου και του Αιγαίου Πελάγους, συμπεριλαμβανομένης της Κρήτης.

δ. Στον υπεράκτιο θαλάσσιο χώρο και τις ακατοίκητες νησίδες.

2. Η ηπειρωτική χώρα διακρίνεται περαιτέρω σε Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π.) και σε Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (Π.Α.Κ.)»

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει εκκινήσει διαδικασία αξιολόγησης – αναθεώρησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΠΕ) και από τον Φεβρουάριο του 2019, έχει εκδώσει το σχετικό τεύχος τεχνικών προδιαγραφών.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση λαμβάνει χώρα, μετά τη χορήγηση αδειών παραγωγής από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), με την υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και την Έγκριση των σχετικών Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) για την εγκατάσταση και λειτουργία. Σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία, εφόσον ο φάκελος της Μ.Π.Ε. κριθεί πλήρης, η Μ.Π.Ε. διαβιβάζεται στα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια για δημοσιοποίηση και ενημέρωση του κοινού καθώς και στις συναρμόδιες Υπηρεσίες για κατάθεση των απόψεών τους, σύμφωνα με την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία. Η οριστική απόφαση της Διοίκησης για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων, λαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με το κοινό και τις Υπηρεσίες και με την έκδοση ή μη των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων.

Στη συνέχεια της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ, μετά την έκδοση της Απόφασης Ε.Π.Ο. ακολουθεί η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Τα θέματα χορήγησης

των ανωτέρω αδειών ρυθμίζονται λεπτομερώς με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), όπως ισχύει.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στη χωροθέτηση αιολικών σταθμών σε περιοχές του Δικτύου Natura 2000, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου «..αποκλείεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός: ... ε. Των οικοτόπων προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί ως τόποι κοινοτικής σημασίας στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 259 της 21.9.2006, σ. 1).» Η περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων αυτών διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4014/2011. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 «Στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, η περιβαλλοντική αδειοδότηση διενεργείται με βάση τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως σχετικών προβλέψεων: α) για έργα κατηγορίας Β υποβάλλεται ειδική οικολογική αξιολόγηση στην αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος της Περιφέρειας, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 11 και β) για έργα κατηγορίας Α υποβάλλεται, ως τμήμα της ΜΠΕ, ειδική οικολογική αξιολόγηση στην αρμόδια, κατά περίπτωση, υπηρεσία, σύμφωνα με τις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 11.»

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι έχει διαμορφωθεί το γενικό πλαίσιο χωροθέτησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων ΑΠΕ σε κάθε περιοχή της χώρας, και έχουν δοθεί οι κατευθύνσεις για την εναρμόνιση όλων των τοπικών ή υπερτοπικών χωροταξικών σχεδίων που θα ορίζουν λεπτομερώς τις βέλτιστες περιοχές χωροθέτησης των έργων, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας, παράλληλα με τη διατήρηση της φυσιογνωμίας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Ειδικότερα όσον αφορά στην αναφερόμενη στην Ερώτηση του θέματος περιοχή, σας ενημερώνουμε καταρχήν ότι, σύμφωνα με το Παράρτημα VI του ΕΠΧΣΑΠΕ, η περιοχή του Νομού Λασιθίου ανήκει στις Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (Π.Α.Κ.).

Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία του γεωπληροφοριακού συστήματος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (διαθέσιμο στην ιστοσελίδα <http://www.rae.gr/geo>), ο αναφερόμενος στην Ερώτηση του θέματος, αιολικός σταθμός στην περιοχή της Επισκοπής Ιεράπετρας, ο οποίος βρίσκεται σε διαδικασία αδειοδότησης και συγκεκριμένα κατέχει άδεια εγκατάστασης, είναι ο εξής:

- Α.Μ. ΡΑΕ : ΑΔ-00339
- επωνυμία εταιρείας : ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Β.Ε.Ε.
- θέση: «ΣΜΑΪΛΟΓΓΟΣΙ», του Δήμου Ιεράπετρας, Π.Ε. Λασιθίου, Περιφέρειας Κρήτης
- ισχύς άδειας παραγωγής : 3 MW
- αριθμός ανεμογεννητριών : 4

Όσον αφορά σε ειδικότερα θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αρμόδια να απαντήσει είναι η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Ο Προϊστάμενος Δ/νσης

Δ. Αντωνόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικής Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
- Διεύθυνση ΑΠΕ και Εναλλακτικών Καυσίμων